

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

H. Looij (BBB) en H.C. Sprik (BBB)
(d.d. 21 juli 2023)

Nummer
3977

Onderwerp
Jacht op kwelgeesten voorlopig verboden.

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Met de uitspraak van de Raad van State (Uitspraak 201905176/1/A3 dd 19 april 2023) over het goedkeuringsbesluit van college gedeputeerde Staten van Noord-Holland over faunabeheerplan 'Algemene soorten', is het beroep dat de Stichting Faunabescherming heeft ingediend ten aanzien van de knobbelzwaan, de meerkoet, de spreeuw, de gaai, de ekster, de houtduif, de zwarte kraai, de kauw, het konijn en de vos en bepalen dat het college in zoverre een nieuw besluit op het bezwaar van de Faunabescherming moet nemen met inachtneming van deze uitspraak, gegrond verklaard.

Ondergetekenden stellen aan het college van Gedeputeerde Staten de volgende vragen:

- 1. Kan GS aangeven welke implicaties deze uitspraak van de Raad van State heeft voor de faunabeheerplannen van de Provincie Zuid-Holland en daarmee voor de boeren en faunabeheerders van (landbouw)grond in onze provincie?*

Antwoord

Als gevolg van de uitspraak kan er in Zuid-Holland per 15 juli jl. geen bestrijding ter voorkoming van schade van houtduif, kauw, zwarte kraai en vos plaatsvinden op basis van de landelijke vrijstelling. Voor konijnen geldt dat bestrijding niet mogelijk is ter voorkoming van specifiek landbouwschade. Voor de Canadese gans geldt het voorgaande niet. Beheer van deze soort is mogelijk gezien de Canadese gans is opgenomen in het Zuid-Hollandse faunabeheerplan voor de ganzen 2022 – 2027.

De gevolgen van de uitspraak van de Raad van State moeten worden meegenomen in de door de stichting Faunabeheereenheid Zuid-Holland op te stellen Zuid-Hollandse faunabeheerplan(en) voor deze soorten. De Raad van State heeft geoordeeld dat de landelijke vrijstellingen door de minister onvoldoende zijn onderbouwd en dat de onderbouwing, anders dan tot nu toe gebruikelijk, grotendeels geleverd dient te worden in een provinciaal faunabeheerplan. Dat betekent dat het faunabeheerplan het volgende moet onderbouwen:

- Dat de desbetreffende soort ernstige schade dreigt te veroorzaken aan één of meer van de in de wet genoemde belangen.
- Dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn om de schade te voorkomen.
- Dat de voorgestelde bestrijding van de schadeveroorzakende soort geen effect heeft op de staat van instandhouding van de soort.

Het invullen van deze eisen stelt de Faunabeheereenheid op dit moment voor een uitdaging ten aanzien van de soorten waarvoor een landelijke vrijstelling geldt. De bestaande schaderegistratie is namelijk zeer beperkt, omdat deze schade op basis van onze beleidsregels (en van andere provincies) eerder niet in aanmerking kwam voor een tegemoetkoming. Dit was ook niet nodig vanwege de landelijke vrijstelling waarmee werd beoogd de schade te beperken. Met andere woorden: men kon voldoende actie ondernemen om schade te voorkomen dan wel te beperken.

Naast de gevolgen voor de faunabeheerplannen, de boeren en de faunabeheerders heeft dit ook gevolgen voor de provinciebegroting in de vorm van oplopende tegemoetkomingen in faunaschade. Daarnaast neemt de predatie toe op andere soorten, zoals de kwetsbare weidevogels, wanneer predatoren als de zwarte kraai en vos niet langer bestreden kunnen worden

- 2. In het Algemeen Dagblad van 21 juli wordt gesteld dat het lastig is om nieuwe plannen, inclusief onderbouwing, te maken omdat schade nooit is opgemaakt en getaxeerd. Hoe kan de provincie onderbouwen welke schade er is ontstaan?*

Antwoord

Als gevolg van deze uitspraak hebben wij het mogelijk gemaakt om een tegemoetkoming in faunaschade aan te vragen voor deze soorten. Grondgebruikers kunnen vanaf 16 juli 2023 hiervoor een tegemoetkoming aanvragen bij BIJ12. Zie ook het nieuwsbericht van BIJ12 hierover:

<https://www.bij12.nl/nieuws/zuid-holland-maakt-aanvraag-tegemoetkoming-faunaschade-mogelijk-voor-konijn-zwarte-kraai-kauw-vos-en-houtduif/#:~:text=Grondgebruikers%20kunnen%20vanaf%2016%20juli,in%20aanmerking%20voor%20een%20tegemoetkoming>. De praktijk zal moeten uitwijzen tot welk schadebedrag dat leidt. Pas nadat er voldoende informatie is verzameld over de (dreigende) schade, kunnen eventueel noodzakelijke ontheffingen worden verleend om de schade te beperken dan wel te voorkomen. Hierbij kan tot op zekere hoogte ook informatie over schade buiten Zuid-Holland worden betrokken.

- 3. Op welke wijze houdt de provincie rekening met de verwachte toename van schade als gevolg van gewasschade, predatieschade, schade aan voerkuilen, rieten daken, weidevogels, jonge hazen en eenden? Is de provincie van plan om hier een duidelijk protocol voor op te stellen?*

Antwoord

De schade veroorzaakt aan gewassen door deze soorten komt in beginsel in aanmerking voor een tegemoetkoming in de geleden schade. Het is bekend dat kraaien en kauwen ook schade kunnen aanrichten aan voerkuilen en rieten daken. Deze schade komt echter niet in aanmerking voor een tegemoetkoming. In en rondom weidevogelgebieden worden voor zover mogelijk maatregelen getroffen om de weidevogels te beschermen. Voor de weidevogelgebieden waar de preventieve maatregelen onvoldoende kunnen bijdragen aan het tegengaan van predatie, gaan wij verkennen wat de mogelijkheden zijn om vos, kraai en andere predatoren te beheren ter bescherming van de kwetsbare weidevogels.

- 4. Is de provincie zich bewust welke rol deze schadelijke soorten spelen bij het verspreiden van de vogelgriep en hoe dit een halt kan worden toegeroepen?*

Antwoord

Het is bekend dat verschillende diersoorten een rol kunnen spelen bij het verspreiden van de vogelgriep. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is verantwoordelijk om indien nodig maatregelen te treffen om de verspreiding van vogelgriep tegen te gaan en het risico op besmetting te beperken. De uitvoering hiervan ligt bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

5. *Welke mogelijkheden ziet GS om, met het verlopen van de oude faunabeheerplannen op 15 juli jl., op korte termijn een ontheffing te verlenen aan faunabeheerders om de schade zoveel mogelijk te beperken?*

Antwoord

Op korte termijn zien wij geen mogelijkheid om een algemeen geldende ontheffing te verlenen, gezien het zoals hierboven genoemde gebrek aan informatie over de dreigende schade. Wij houden het schadeverloop op basis van de aanvragen voor een tegemoetkoming in de geleden schade goed in de gaten. Daarnaast wordt de bestaande informatie over bijvoorbeeld predatie verzameld en beoordeeld. Op basis van deze gegevens kunnen we beoordelen welke mogelijkheden er zijn om adequate maatregelen te treffen om de schade of predatie van (kwetsbare) soorten te beperken.

6. *Kan GS aangeven hoe de faunabeheerders betrokken worden bij het opstellen van de nieuwe faunabeheerplannen om te voorkomen dat deze situatie zich opnieuw voordoet?*

Antwoord

Op grond van artikel 3.12, zesde lid, van de Wet natuurbescherming worden de wildbeheereenheden door de Faunabeheereenheid betrokken bij het opstellen van een faunabeheerplan. Een situatie als deze was onvoorzien, aangezien de landelijke vrijstelling reeds tientallen jaren op landelijk niveau geregeld was en al die jaren goed functioneerde.

Den Haag, 18 september 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit